

Trond Pedersen

**Tilpasning på arbeidsmarkedet
for deltakere på ordinære
arbeidsmarkedstiltak i årene
1996-2000**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, oktober 2001
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4990-2
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

06 Arbeidsliv, yrkesdeltaking

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/300

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

Sammendrag

Trond Pedersen

Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1996-2000

Rapporter 2001/34 • Statistisk sentralbyrå 2001

I denne rapporten foretas en registerbasert beskrivende analyse av arbeidsmarkedstiltak, hvor det legges vekt på å vise utviklingen over de fem årene 1996-2000. Enkelte deler av tallmaterialet er blitt publisert i tidligere rapporter med evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Utvalget består av personer som avsluttet et ordinært arbeidsmarkedstiltak i april 2000. En sammenligningsgruppe av personer registrert som helt arbeidsledige på samme tidspunkt, er også med i undersøkelsen. Evalueringstidspunktet er satt til slutten av november 2000.

Datamaterialet er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalget består av totalt 53 001 personer, som er trukket fra Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-register over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak. Tiltaksgruppen utgjør 2 759, og sammenligningsgruppen 50 242 individer.

Andelen som er i jobb i november blant deltakerne i ordinære arbeidsmarkedstiltak, er mye høyere enn det tilfellet er for de som var helt ledige i april. Tallet for de førstnevnte er 42 prosent, mot 28 prosent for sammenligningsgruppen. Dersom vi ser på de som gikk over i statusen ledig et halvt år senere, får vi et motsatt resultat. Her er det de som var arbeidsledige i april som i størst grad havner.

I alle årene fra 1996 til 2000 er forskjellen mellom sammenligningsgruppene tilpasning på arbeidsmarkedet i november ganske stabil, og differansen i jobbandelen ligger rundt 15 prosentpoeng i tiltaksdeltakernes favør.

Vi har ikke kontrollert for bakenforliggende individuelle karakteristika ved personene i utvalget, som kan være med på å påvirke jobbmulighetene. Regresjonsanalyser foretatt i tidligere rapporter viste at forskjeller i personlige egenskaper mellom tiltaksdeltakerne og de helt arbeidsledige kan forklare noe av ulikheten når det gjelder sannsynligheten for å få jobb, selv om det blir stående igjen en positiv effekt av arbeidsmarkedstiltak.

Prosjektstøtte: Arbeidet er utført som et oppdrag for Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Innhold

---

1. Innledning	7
2. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak	8
3. Demografiske kjennetegn hos tiltaksdeltakere og ledige	10
4. Utviklingen i antallet tiltaksdeltakere i årene 1996-2000	14
5. Oppsummering	15
Referanser	16
Tidligere utgitt på emneområdet	17
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	18

Figurregister

2. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak

- 2.1. Status pr. november for tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april, i årene 1996-2000..... 9
- 2.2. Status pr. november for personer registrert som helt ledige i april, i årene 1996-2000 9
- 2.3. Andel som er i jobb pr. november, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996-2000. Prosent 9

3. Demografiske kjennetegn hos tiltaksdeltakere og ledige

- 3.1. Tiltaksdeltakere fordelt etter alder for årene 1996-2000. Prosentfordeling 11
- 3.2. Kvinneandel blant tiltaksdeltakere og ledige for årene 1996-2000. Prosent 12
- 3.3. Andel ikke-vestlige innvandrere blant tiltaksdeltakere og ledige for årene 1996 - 2000. Prosentfordeling 12
- 3.4. Tiltaksdeltakere fordelt etter utdanningsnivå for årene 1996-1999 12
- 3.5. Yrkeserfaring de siste 10 år, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2000. Gjennomsnittlig antall år 12

4. Utviklingen i antallet tiltaksdeltakere i årene 1996-2000

- 4.1. Tiltaksdeltakelse for personer som avsluttet et ordinært tiltak i april i årene 1996-2000. Antall personer 14

Tabellregister

2. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak

- 2.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 1999 og 2000, etter status i november samme året. Absolutte tall og prosent 8

3. Demografiske kjennetegn hos tiltaksdeltakere og ledige

- 3.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter alder. Absolutte tall og prosent 11
- 3.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000, etter utvalgte demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent 11
- 3.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000, etter yrke. Absolutte tall og prosent 13
- 3.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter fylke. Absolutte tall og prosent 13
- 3.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter alder og etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike statuser som arbeidssøker i bakgrunnsperioden 13
- 3.6. Tiltaksdeltakere i april 2000 etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkeds- bakgrunn 13

4. Utviklingen i antallet tiltaksdeltakere i årene 1996-2000

- 4.1. Tiltaksdeltakere i april 2000 etter kjønn, under- grupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent 14
- 4.2. Tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april i årene 1996 - 2000, fordelt på type tiltak 14

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå har utviklet et opplegg for årlige resultatvurderinger av ordinære arbeidsmarkedstiltak basert på analyse av data fra administrative registre. Prosjektet er finansiert av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Formålet med disse analysene har vært å måle effekten som tiltakene har på muligheten for å få jobb. For å måle dette er tiltaksdeltakere sammenlignet med en gruppe registrerte arbeidsledige som ikke har gått på tiltak. For å isolere effekten av det å gå på tiltak, har vi gjennomført regresjoner hvor vi har tatt hensyn til at de to gruppene kan være ulike med hensyn til en rekke bakgrunnsvariabler som kan påvirke jobbsannsynligheten. Slike analyser har vært gjennomført for årene 1996 til 1999. Konklusjonen på analysene har vært svært like fra år til år. For å spare ressurser ble det derfor for 2000 bestemt å ikke gjennomføre regresjonsanalysen. De andre elementene i analysen er beholdt. Det vil si at vi beskriver utvalget av tiltaksdeltakere som deltok på tiltak i april, men ikke mai 2000, og de som var registrert helt ledige i april (sammenligningsgruppen), samt hvilken arbeidsmarkedsstatus de to gruppene hadde i november samme år. Tiltaksdeltakerne er delt inn etter type tiltak. I tillegg har vi samlet funnene for årene 1996 til 2000 i tabeller og figurer så utviklingen over tid skal være lett å se.

I kapittel 2 presenteres hovedresultatene i årets undersøkelse. En oversikt over tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak vises her, i tillegg til utviklingen i perioden fra 1996 til 2000. Kapittel 3 inneholder beskrivende tabeller som viser personlige egenskaper ved tiltaksdeltakere og de ledige i 2000. I tillegg vises tilsvarende tall for 1996 til 2000 i figurer. For å få et innblikk i hvordan deltakelsen på arbeidsmarkedstiltak har endret seg over de siste fem årene, vil tabeller og figurer i kapittel 4 vise antallet deltakere i de forskjellige typer tiltak.

Ny utdanningsgruppering

Statistisk sentralbyrå har gått over til å bruke en ny utdanningsstandard, kalt NUS2000. I de tidligere evalueringsrapportene ble NUS89 benyttet. Her ble utdanningsnivåene delt inn i fem grupper, mens den nye standarden fører til at det denne gangen blir

foretatt en inndeling i seks nivåer: *Uoppgitt/Ingen, Grunnskole, Videregående grunnutdanning, Videregående avsluttende, Påbygging til videregående og Universitets-/Høgskolenivå*. Den største endringen består av innføringen av et nytt nivå som ligger mellom videregående utdanning og utdanning på universitets-/høgskolenivå. Omleggingen medfører et brudd i statistikken når det gjelder sammenligninger av utdanningsnivå før og etter 2000, ettersom enkeltutdanninger og hele utdanningsgrupper har blitt flyttet opp et nivå, mens andre er flyttet ned. Derfor vil 3.4 bare gjelde frem til 1999, i tillegg til at det er den gamle utdanningsgrupperingen (NUS89) som brukes. For videre dokumentasjon av omleggingen, vises det til publikasjonen "NOS C 617 Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000" (SSB 2001).

2. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak

I dette kapitlet vises tilpasningen på arbeidsmarkedet i november for individer som deltok i et arbeidsmarkedstiltak i april, men ikke i mai (dvs. tiltaket ble avsluttet i mai), og for de som var helt arbeidsledige i april. Grunnen til at de ledige blir tatt med nedenfor, er at disse brukes som en sammenligningsgruppe. Ved å sammenligne de to gruppene mhp. andelen som er i jobb i november, får vi en indikasjon på effekten av å gå på tiltak, selv om denne ikke kan måles uten samtidig å kontrollere for individuelle egenskaper som også er med på å påvirke sannsynligheten for å få jobb etter endt tiltak. Disse kjennetegnene blir vist i ulike tabeller og figurer i kapittel 3.

Utvalgsindividene kan i november være i fire ulike tilstander: *I jobb, helt ledig, i tiltak eller annet*. Fordelingen på de forskjellige statusene blir gjort på grunnlag av uttak fra SOFA-registeret og Arbeidstakerregisteret i slutten av november i det aktuelle året. Dersom en person i utvalget er registrert som arbeidstaker, gjennomføres en kontroll mot SOFA-registeret for å undersøke om han samtidig er registrert som arbeidssøkende (*arbeidstaker/tiltak* eller *arbeidstaker/ledig*). Dersom kombinasjonen *arbeidstaker (jobb)/ helt ledig* oppstår, velges den status med den siste innmeldte startdato. Individer som er registrert både som *arbeidstaker* og på *tiltak*, blir plassert i statusen *jobb* dersom det er snakk om *lønnstilskudd*. Personer som går på dette tiltaket blir nemlig registrert

i Arbeidstakerregisteret som sysselsatte lønns-mottakere.

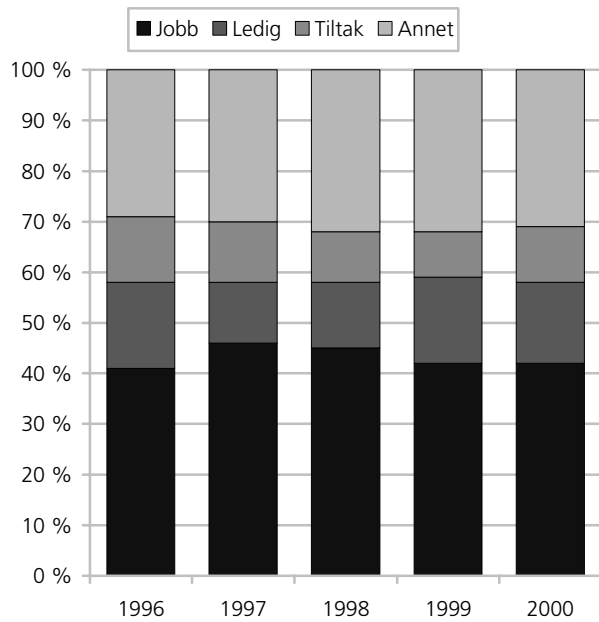
I tabell 2.1 går det frem at andelen som er i jobb i november blant deltakerne i ordinære arbeidsmarkeds-tiltak, er mye høyere enn det tilfellet er for de som var helt ledige i april. Tallet for de førstnevnte er 42 prosent, mot 28 prosent for sammenligningsgruppen. Dersom vi ser på de som gikk over i statusen *ledig* et halvt år senere, får vi et motsatt resultat. Her er det de som var arbeidsledige i april som i størst grad havner. Situasjonen er omtrent identisk dersom vi sammenligner resultatet av undersøkelsene for 1999 og 2000. I tillegg viser figurene 2.1 og 2.2 at fordelingen på de ulike arbeidsmarkedsstatusene i november er relativt stabil også over årene 1996-2000. Figur 2.3 illustrerer tydeligere differansen mellom tiltaksdeltakerne og sammenligningsgruppen mhp. andelen som er i arbeid et halvt år etter at tiltaket er avsluttet, over den samme tidsperioden. Forskjellen ligger på rundt 15 prosentpoeng i de fleste årene, bortsett fra 1997 hvor tallet ligger på ca. 18 prosentpoeng. Analyser for årene 1996 til 1999 viste at forskjeller i personlige egenskaper mellom tiltaksdeltakerne og sammenligningsgruppen kan forklare noe av denne ulikheten, selv om det blir stående igjen en positiv effekt av tiltak på sannsynligheten for å få jobb.

Tabell 2.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 1999 og 2000, etter status i november samme året. Absolutte tall og prosent

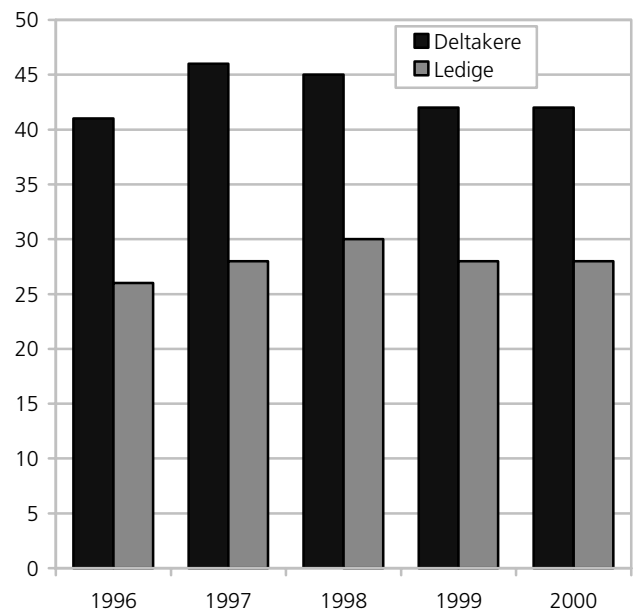
	I alt		Status pr. november							
			Jobb		Ledig		Tiltak		Annet	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
2000										
I alt	53 001	100	15 251	29	18 443	35	3 853	7	15 454	29
Deltakere	2 759	100	1 145	42	455	16	304	11	855	31
Ledige	50 242	100	14 106	28	17 988	36	3 549	7	14 599	29
1999										
I alt	51 766	100	14 709	28	17 661	34	3 414	7	15 982	31
Deltakere	2 375	100	1 003	42	392	17	221	9	759	32
Ledige	49 391	100	13 706	28	17 269	35	3 193	6	15 223	31

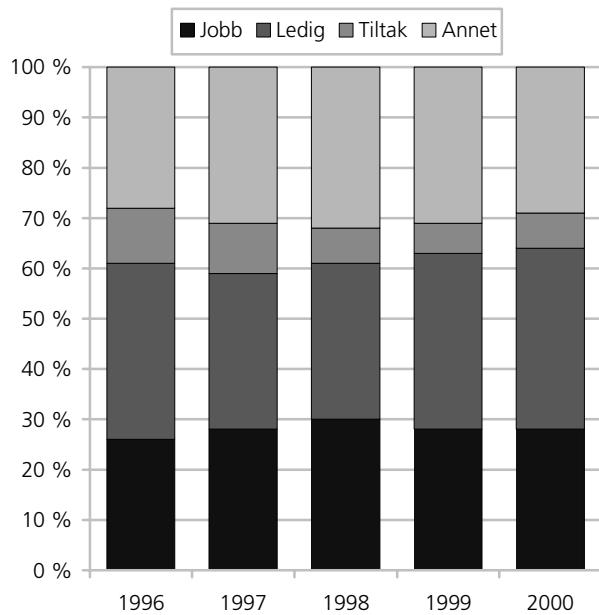
Figur 2.1. Status pr. november for tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april, i årene 1996 - 2000

Figur 2.3. Andel som er i jobb pr. november, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2000. Prosent

Figur 2.2. Status pr. november for personer registrert som helt ledige i april, i årene 1996 - 2000

3. Demografiske kjennetegn hos tiltaksdeltakere og ledige

I denne delen av rapporten forsøkes det å kartlegge de personlige egenskapene til tiltaksdeltakere, for å se om det er faktorer utenom selve tiltaket som kan være med på å påvirke muligheten til å få jobb. Tall for sammenligningsgruppen er også med i tabellene nedenfor, slik at det går an å se om personene på tiltak skiller seg ut i forhold til de ledige. Dette gjelder alder, kjønn, ekte-skapelig status, innvandrersstatus, utdanning, yrkes-erfaring, tidligere yrkeshemmet status, yrkesbakgrunn, bosted og erfaring som arbeidssøker. I tillegg presenteres figurer som viser utviklingen over tidsperioden 1996-2000, mhp. på mesteparten av de nevnte karakteristika.

I tabell 3.6 deles gruppen med deltakere inn etter fire hovedtyper av tiltak (Kilde: Arbeidsdirektoratet (1998)):

Lønnstilskudd for arbeidsgivere skal bidra til ansettelse i ordinært arbeid på vanlige lønns- og arbeidsvilkår, for utsatte grupper på arbeidsmarkedet: Unge, eldre, kvinner, nykommere på arbeidsmarkedet og innvandrere. Deltakerne får ordinær lønn, mens arbeidsgiveren får tilskudd fra Aetat, hvor størrelsen er avhengig av målgruppen.

Praksisplasser med fadderordning har som mål å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid, og motivere til ordinær utdanning. Målgruppen er nykommere på arbeidsmarkedet som mangler tilstrekkelige kvalifikasjoner, og som har spesielle behov for tilrettelegging, opplæring og oppfølging. Tiltakets innhold er arbeidspraksis og opplæring.

Arbeidsmarkedsopplæring (AMO) er rettet mot helt arbeidsledige, eventuelt ansatte med svak utdanningsbakgrunn eller uaktuell kompetanse. Formålet er å stimulere til overgang til ordinært arbeid, redusere kompetansemessige ubalanser i arbeidsmarkedet, forebygge ledighet blant ansatte og motivere arbeidsledige til videre utdanning. Innholdet er opplæring gjennom yrkesrettede kurs eller på grunnskole- eller videregående skole, og deltakerne må være over 19 år. Personer i alderen 20-24 år må ha vært registrert som arbeidsledig i minst tre måneder før tiltaket starter.

Jobbklubber er et kortvarig tiltak som har som mål å bidra til å øke, samt målrette jobbsøkingen, slik at muligheten for overgang til ordinært arbeid styrkes. Kurset inneholder opplæring og veiledning i grupper, og målgruppen er formidlingsklare arbeidsledige over 19 år.

I kapittel 4 foretas en finere inndeling av de nevnte tiltakene, hvor antallet deltakere i undergrupper av tiltak vises.

Det viktigste vi kan lese ut i fra tabellene og figurene nedenfor er som følger:

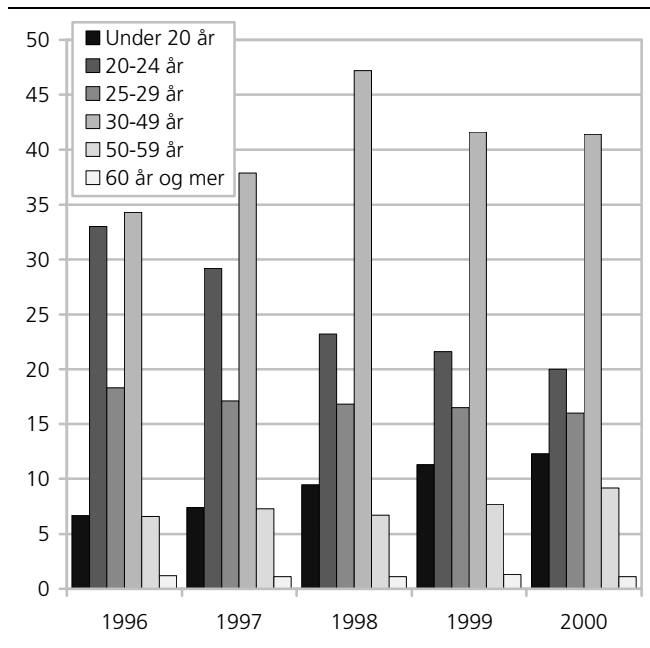
- Deltakerne i tiltak er yngre enn de ledige. Fra 1996 til 2000 har andelen blant tiltaksdeltakerne i den yngste aldersgruppen økt jevnt og trutt fra ca. 7 til 12 prosent. I den nest yngste gruppen, ser vi en motsatt utvikling. Der har andelen sunket fra omtrent 33 til 20 prosent.
- I 2000 er kvinneandelen blant de som går på tiltak på det laveste siden SSBs evalueringer av arbeidsmarkedstiltak startet i 1996. Andelen ligger på 44,5 prosent, en nedgang fra 1999 på nesten 8 prosentpoeng. Nedgangen i kvinneandelen for de ledige er på langt nær så stor.
- Andelen ikke-vestlige innvandrere i tiltaksgruppen har økt jevnt og trutt fra ca. 13 prosent i 1996 til rundt 24 prosent i 1999, for så å stabilisere seg i 2000. I sammenligningsgruppen er andelen ganske konstant over den samme perioden.
- Andelen tiltaksdeltakere med de to laveste utdanningsnivåene har økt noe fra 1996 til 1999, mens det motsatte gjelder for de som har fullført 2-3 årig videregående skolegang (VGII) eller høyere.
- Fra 1999 til 2000 økte den gjennomsnittlige yrkeserfaringen blant deltakerne på tiltak med ganske nøyaktig ett år, mens tallet (i underkant av 3 års erfaring) var ganske konstant frem til økningen. Situasjonen for de som var helt ledige i april, var ganske uendret i den samme perioden (mellom 4 og 4,5 års yrkeserfaring). Differansen mellom de to gruppene kan forklares med at tiltaksdeltakerne i større grad består av yngre personer enn det tilfellet er for de helt ledige.

- Tiltaksdeltakerne har gjennomgående større erfaring med å gå på ordinære tiltak enn de helt ledige. Erfaringen med ledighet er større i alle aldersgrupper hos de ledige, sammenlignet med de som gikk på tiltak i april. Totalt sett har de ledige størst erfaring i å søke etter jobb (erfaring som helt ledig, tiltaksdeltaker, yrkeshemmet eller delvis sysselsatt).
- Av de forskjellige typer arbeidsmarkedstiltak, har *praksisplasser med fadderordning* den laveste gjennomsnittsalderen (24 år). *Jobbklubber* har den høyeste (37,4 år). Det førstnevnte tiltaket har også den høyeste innvandrerandelen, mens det sistnevnte i årets undersøkelse har en andel lik null. De to tiltakene utmerker seg også med å ha deltakere med hhv. lavest og høyest utdanningsnivå. Dette gjelder også yrkeserfaringen: *Praksisplasser* har den laveste verdien med 3,1 år, mens *jobbklubber* har den høyeste med 4,6 år. Også for erfart ledighet er situasjonen den samme. Disse to tiltakenes ekstreme verdier for utdanning, yrkeserfaring og ledighetserfaring kan i en stor grad forklares med at de plasserer seg i hver sin ende av skalaen når det gjelder gjennomsnittsalder på deltakerne. Det kan også nevnes at *lønnstilskudd* har den laveste andelen kvinner (30,1 prosent), mens *praksisplasser med fadderordning* har den høyeste (52,5 prosent).

Tabell 3.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter alder. Absolutte tall og prosent

Alder	I alt	Deltakere	Ledige
<i>Absolutte tall</i>			
I alt	53 001	2 759	50 242
20-24 år	7 809	551	7 258
25-29 år	8 845	442	8 403
30-49 år	24 100	1 143	22 957
50-59 år	6 634	255	6 379
60 år og mer	4 269	30	4 239
<i>Prosent</i>			
I alt	100,0	100,0	100,0
20-24 år	14,7	20,0	14,4
25-29 år	16,7	16,0	16,7
30-49 år	45,5	41,4	45,7
50-59 år	12,5	9,2	12,7
60 år og mer	8,1	1,1	8,4

Figur 3.1. Tiltaksdeltakere fordelt etter alder for årene 1996 - 2000. Prosentfordeling

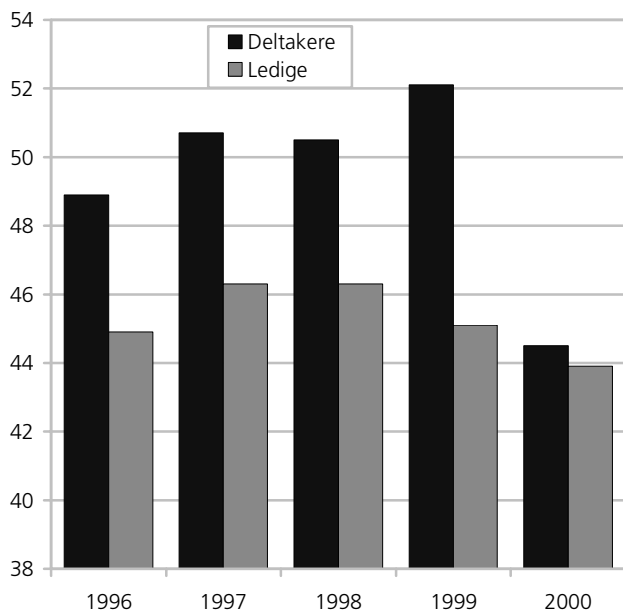
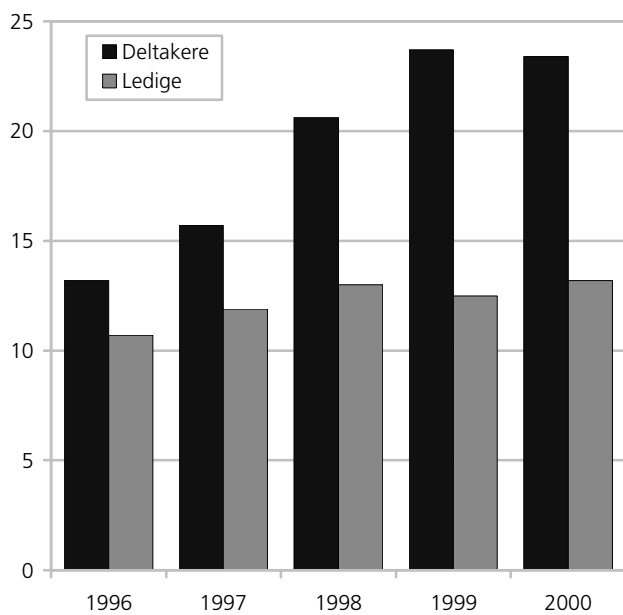
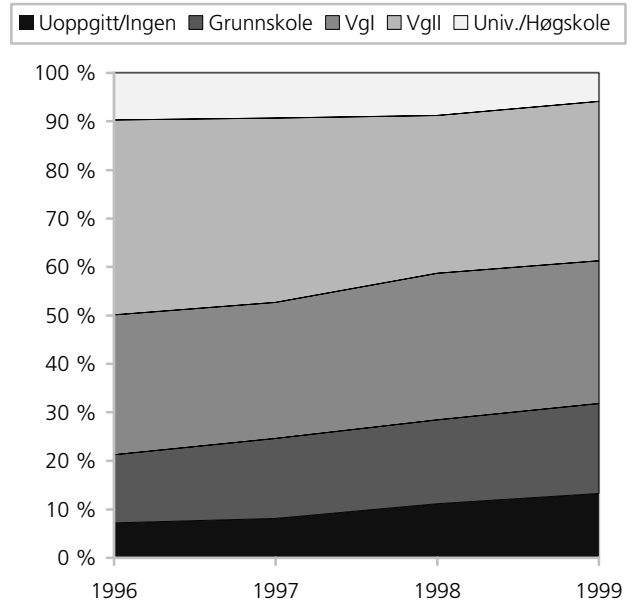
Tabell 3.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000, etter utvalgte demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent

Kjennetegn	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	53 001	100,0	2 759	100,0	50 242	100,0
Kvinner	23 284	43,9	1 227	44,5	22 057	43,9
Giftede	16 977	32,0	877	31,8	16 100	32,0
Tidligere yrkeshemmet	368	0,7	24	0,9	344	0,7
Innvandrere ¹	7 282	13,7	646	23,4	6 636	13,2
Utdanningsnivå²						
Uoppgitt/Ingen	2 151	4,1	156	5,7	1 995	4,0
Grunnskole	9 350	17,6	487	17,7	8 863	17,6
VG, grunnutd.	21 317	40,2	1 103	40,0	20 214	40,2
VG, avsluttende	12 106	22,8	693	25,1	11 413	22,7
Påbygg til VG	1 512	2,9	71	2,6	1 441	2,9
Univ./Høgskole	6 565	12,4	249	9,0	6 316	12,6
Yrkeserfaring (år) ³		4,4		4,1		4,4

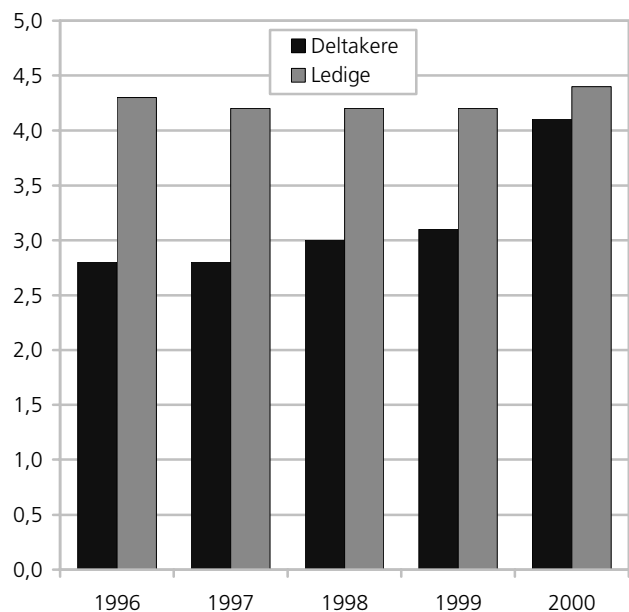
¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Ny utdanningsstandard i årets undersøkelse (NUS2000). Tidligere ble standarden NUS89 benyttet. Se kapittel 1.

³ Antall år yrkeserfaring i løpet av de ti siste årene (1990 - 1999).

Figur 3.2. Kvinneandel blant tiltaksdeltakere og ledige for årene 1996 - 2000. Prosent**Figur 3.3. Andel ikke-vestlige innvandrere blant tiltaksdeltakere og ledige for årene 1996 - 2000. Prosentfordeling****Figur 3.4. Tiltaksdeltakere fordelt etter utdanningsnivå for årene 1996 - 1999¹**

¹Tallene for 2000 er ikke med i figuren pga. brudd i tidsserien dette året. Bruddet skyldes overgang fra gammel (NUS89) til ny utdanningsstandard (NUS2000). Se kapittel 1 for nærmere forklaring.

Figur 3.5. Yrkeserfaring de siste 10 år, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2000. Gjennomsnittlig antall år

Tabell 3.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000, etter yrke¹. Absolutte tall og prosent

Yrkesgrupper	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	53 001	100,0	2 759	100,0	50 242	100,0
Tekn.vit.hum.	1 991	3,8	68	2,5	1 923	3,8
Helsepleie	1 906	3,6	94	3,4	1 812	3,6
Undervisning	2 853	5,4	134	4,9	2 719	5,4
Annen						
humanistisk	2 360	4,5	59	2,1	2 301	4,6
Administrasjon	1 220	2,3	40	1,4	1 180	2,3
Kontor	4 040	7,6	153	5,5	3 887	7,7
Handel	6 478	12,2	279	10,1	6 199	12,3
Primær	1 522	2,9	65	2,4	1 457	2,9
Bygg og Anlegg	2 928	5,5	125	4,5	2 803	5,6
Industri	12 775	24,1	768	27,8	12 007	23,9
Service	7 774	14,7	357	12,9	7 417	14,8
Transport	3 284	6,2	116	4,2	3 168	6,3
Ingen/Uoppgitt	3 870	7,3	501	18,2	3 369	6,7
Vakanserate yrke ²		0,28		0,23		0,28

¹ Gammel yrkeskoding (NYK65).

² Forholdet mellom antall ledige stillinger og arbeidsledige personer i yrket i november 2000.

Tabell 3.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter fylke. Absolutte tall og prosent

Fylke	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	52 965	100,0	2 758	100,0	50 207	100,0
Østfold	3 136	5,9	177	6,4	2 959	5,9
Akershus	3 074	5,8	137	5,0	2 937	5,8
Oslo	6 473	12,2	208	7,5	6 265	12,5
Hedmark	2 122	4,0	110	4,0	2 012	4,0
Oppland	1 736	3,3	111	4,0	1 625	3,2
Buskerud	2 491	4,7	209	7,6	2 282	4,5
Vestfold	2 433	4,6	95	3,4	2 338	4,7
Telemark	2 113	4,0	89	3,2	2 024	4,0
Aust-Agder	1 304	2,5	120	4,4	1 184	2,4
Vest-Agder	2 036	3,8	154	5,6	1 882	3,7
Rogaland	4 715	8,9	305	11,1	4 410	8,8
Hordaland	5 736	10,8	293	10,6	5 443	10,8
Sogn og Fjordane	697	1,3	61	2,2	636	1,3
Møre og Romsdal	2 237	4,2	112	4,1	2 125	4,2
Sør-Trøndelag	3 776	7,1	113	4,1	3 663	7,3
Nord-Trøndelag	1 970	3,7	166	6,0	1 804	3,6
Nordland	3 456	6,5	132	4,8	3 324	6,6
Troms	1 869	3,5	98	3,6	1 771	3,5
Finnmark	1 591	3,0	68	2,5	1 523	3,0
Ledighetsrate fylke ¹		2,6		2,6		2,6
Vakanserate fylke ²		0,28		0,27		0,28

¹ Andelen registrerte helt ledige i prosent av arbeidsstyrken i fylket november 2000.

² Forholdet mellom antall ledige stillinger og arbeidsledige personer i fylket i november 2000.

Tabell 3.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2000 etter alder og etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike stater som arbeidssøker i bakgrunnsperioden¹

Aldersgrupper	Måneder som arbeidssøker i alt	Måneder på ordinært tiltak	Måneder som helt ledig	Måneder som delvis sysselsatt eller yrkeshemmet
I alt				
Under 20 år	2,3	0,5	1,6	0,2
20-24 år	4,3	0,4	3,2	0,7
25-29 år	5,5	0,4	4,2	0,9
30-49 år	6,6	0,5	4,9	1,2
50-59 år	7,6	0,4	5,9	1,3
60 år og mer	10,2	0,1	9,1	1,0
Deltakere				
Under 20 år	1,8	0,6	1,1	0,1
20-24 år	4,2	0,7	2,6	0,9
25-29 år	5,1	0,7	3,3	1,1
30-49 år	5,7	0,9	3,4	1,4
50-59 år	6,1	0,6	3,9	1,6
60 år og mer	8,8	0,6	6,4	1,8
Ledige				
Under 20 år	2,5	0,4	1,7	0,4
20-24 år	4,3	0,3	3,2	0,8
25-29 år	5,5	0,4	4,2	0,9
30-49 år	6,6	0,5	5,0	1,1
50-59 år	7,7	0,4	6,0	1,3
60 år og mer	10,2	0,1	9,1	1,0

¹ De siste 12 måneder før april for sammenligningsgruppen, de siste 12 måneder før starttidspunkt for det aktuelle tiltaket som ble avsluttet i april/mai 2000 for deltakere på tiltak.

Tabell 3.6. Tiltaksdeltakere i april 2000 etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn¹

Individuelle kjennetegn	Alle tiltak	Lønns-tilskudd	AMO	Praksisplass m/fadderordning	Jobbklubber
I alt	2 759	329	1 767	627	34
Andel kvinner	44,5	30,1	44,1	52,5	50,0
Gjennomsnittlig alder	32,2	34,2	34,7	24,0	37,4
Menn	32,6	34,3	34,8	23,7	36,1
Kvinner	31,7	33,8	34,5	24,2	38,6
Andel gifte	31,8	30,4	37,3	17,2	29,4
Andel innvandrere ²	23,4	23,7	22,8	26,3	0,0
Yrkeshemmet tidligere	0,9	1,8	0,7	0,8	0,0
Utdanning³ (prosent)					
Uoppgitt/Ingen	5,7	4,3	4,4	10,2	0,0
Grunnskole	17,7	12,5	12,2	36,2	8,8
VG, grunnutd.	40,0	41,0	42,3	33,2	35,3
VG, avsluttende	25,1	28,9	28,3	13,9	29,4
Påbygg til VG	2,6	1,5	3,4	0,8	2,9
Univ./Høgskole	9,0	11,9	9,4	5,7	23,5
Yrkeseerfaring(år) ⁴	4,1	3,6	4,5	3,1	4,6
Ledighetshistorie⁵					
Erfart ledighet	3,0	3,0	3,4	1,9	4,2
Erfart delvis ledighet	0,7	0,7	0,9	0,3	0,7
Erfart tiltak	0,8	1,5	0,6	0,8	0,6
Tiltaksvarighet ⁶	2,8	3,5	2,4	3,7	1,3

¹ Vikarplasser er ikke tatt med i tabellen ettersom det bare finnes to observasjoner for dette tiltaket.

² Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

³ Ny utdanningsstandard i årets undersøkelse (NUS2000). Tidligere ble standarden NUS89 benyttet. Se kapittel 1.

⁴ Antall år yrkeseerfaring i løpet av de ti siste årene (1990 - 1999).

⁵ Antall måneder registrert som helt eller delvis ledig eller på ordinære tiltak i 12-månedersperioden før start på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet (utgangen av april 2000).

⁶ Antall måneder registrert på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet.

4. Utviklingen i antallet tiltaksdeltakere i årene 1996-2000

Nedenfor foretas først en finfordeling av utvalgspersonene på undertyper av tiltak, samt en fordeling på kjønn. Deretter vises noen oversikter over hvordan utviklingen i antallet deltakere i utvalgsundersøkelsene har vært for de forskjellige hovedtyper av tiltak. I tabell 4.2 og 4.1 ses det tydelig at deltakelsen på ordinære tiltak ble drastisk redusert fra 1996 til 1999, for så å øke noe til nivået i 2000. Dette gjenspeiler utviklingen i arbeidsmarkedet generelt, deriblant endringen i arbeidsledighet i Norge over den samme tidsperiode (den registrerte ledigheten gikk merkbart ned fra 1996 til 1998, for så å øke noe frem til 2000), og satsningen på arbeidsmarkedstiltak som politisk verktøy for å redusere ledigheten.

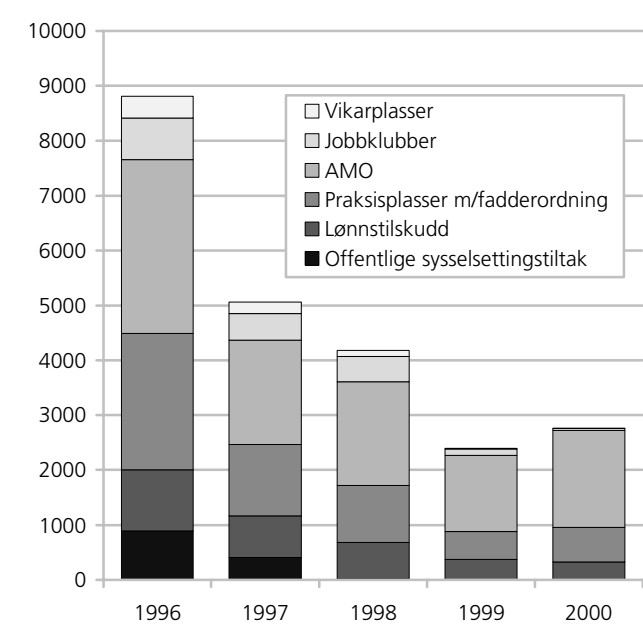
Tabell 4.1. Tiltaksdeltakere i april 2000 etter kjønn, undergrupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent

Tiltaksgrupperinger	I alt		Menn		Kvinner	
	An-tall	Pro-sent	An-tall	Pro-sent	An-tall	Pro-sent
1. Lønnstilskudd	329	100	230	100	99	100
Lønnstilskudd for flyktninger	76	23	55	24	21	21
Lønnstilskudd for ungdom under 25 år	59	18	41	18	18	18
Lønnstilskudd for ledige over 6 mnd.	101	31	67	29	34	34
Lønnstilskudd for nykommere	21	6	13	6	8	8
Lønnstilskudd for eldre	8	2	7	3	1	1
Lønnstilskudd ferdig attført	64	19	47	20	17	17
2. Praksisplasser m/fadderordning	627	100	298	100	329	100
Praksisplasser	220	35	88	30	132	40
Fadderordning, ordinær	341	54	171	57	170	52
Fadderordning for flyktninger	66	11	39	13	27	8
3. AMO	1 767	100	987	100	780	100
4. Jobbklubber	34	100	17	100	17	100
5. Vikarplasser	2	100	0	0	2	100
Vikarplasser i offentlig sektor	2	100	0	0	2	100
I alt, ordinære tiltak	2 759	100	1 532	100	1 227	100

Tabell 4.2. Tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april i årene 1996 - 2000, fordelt på type tiltak

Tiltaksgrupperinger	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Absolutte tall</i>					
I alt	8 808	5 061	4 178	2 394	2 759
Offentlige sysselsettingstiltak	895	411	19	7	0
Lønnstilskudd	1 109	756	663	369	329
Praksisplasser m/fadderordning	2 488	1 296	1 042	507	627
AMO	3 169	1 901	1 882	1 383	1 767
Jobbklubber	754	489	465	116	34
Vikarplasser	393	208	107	12	2
<i>Prosent</i>					
I alt	100	100	100	100	100
Offentlige sysselsettingstiltak	10	8	0	0	0
Lønnstilskudd	13	15	16	15	12
Praksisplasser m/fadderordning	28	26	25	21	23
AMO	36	38	45	58	64
Jobbklubber	9	10	11	5	1
Vikarplasser	4	4	3	1	0

Figur 4.1. Tiltaksdeltakelse for personer som avsluttet et ordinært tiltak i april i årene 1996-2000. Antall personer

5. Oppsummering

Andelen som er i jobb i november (evalueringstidspunktet) er mye større blant dem som var deltakere i ordinære arbeidsmarkedstiltak i april, sammenlignet med de som kun var helt ledige. Det motsatte er tilfelle når vi ser på dem som havner i ledighetskøen i november. I alle årene fra 1996 til 2000 er forskjellen mellom sammenligningsgruppene tilpasning på arbeidsmarkedet i november ganske stabil, og differansen i jobbsannsynlighet ligger rundt 15 prosentpoeng i tiltaksdeltakernes favør. Selv om disse funnene delvis kan forklares ved observerbare og ikke-observerbare egenskaper ved utvalgsindividene, tyder de på at arbeidsmarkedstiltak har en innvirkning på deltakernes mulighet for å få jobb. Regresjonsanalyser som er blitt foretatt tidligere for årene 1996 til 1999 kan bekrefte denne antakelsen, i og med at de ga som resultat en positiv effekt av tiltak på sannsynligheten for å få jobb.

Følgende interessante utviklingstrekk ved utvalgsindividenes personlige kjennetegn kommer frem i diverse tabeller og figurer i denne rapporten:

- Tiltaksdeltakerne er gjennomsnittlig yngre enn de ledige, og andelen i den yngste aldersgruppen har økt hvert år, fra ca. 7 prosent i 1996 til 12 prosent i 2000.
- Kvinneandelen blant personer som gikk på tiltak i april 2000 ligger på 44,5 prosent, den laveste verdien siden SSBs evalueringer av arbeidsmarkedstiltak startet i 1996. I årene 1997 til 1999 var kvinnene i flertall, og i 1996 var andelen på rundt 49 prosent. Gruppen med helt ledige (sammenligningsgruppen) har i alle våre undersøkelser vært dominert av menn.
- Ikke-vestlige innvandrere er sterkt overrepresentert i tiltaksgruppen, og andelen har økt jevnt og trutt fra 13 prosent i 1996 til rundt 23,4 prosent i 2000. Økningen i sammenligningsgruppen har i den samme perioden kun vært på et par prosentpoeng.
- Utdanningsnivået hos tiltaksdeltakere ser ut til å ha blitt lavere i løpet av perioden 1996-1999, ettersom andelen i de to laveste nivåene har økt noe på bekostning av de to høyeste nivåene.
- Den gjennomsnittlige yrkeserfaringen blant tiltaksdeltakerne i 2000 økte med ett år, mens den tidligere har ligget ganske konstant rundt 3 år

(målt i en tiårsperiode). For de ledige har verdien hele tiden ligget mellom 4 og 4,5 år. Differansen mellom sammenligningsgruppene kan forklares med alderssammensetningen (jf. første punkt).

Utviklingen i størrelsen på våre årlige utvalgsundersøkelser tyder på at tiltaksdeltakelsen har blitt drastisk redusert over perioden 1996-1999, mens den økte noe i 2000.

Referanser

Arbeidsdirektoratet (1998): *Tiltaksboka. Retningslinjer og regler for arbeidsmarkedstiltak*, Oslo.

Bråthen, M. og Pedersen, T. (2000): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Deltakere i 1999*. Rapport 2000/22, Statistisk sentralbyrå.

Bråthen, M. og Landfald, Ø. (1999): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999. Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt*. Rapport 1999/31, Statistisk sentralbyrå.

Landfald, Ø. og Bråthen, M. (1998): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997. Dokumentasjon og analyse*. Rapport 98/14, Statistisk sentralbyrå.

Lund, M., Landfald, Ø. og Try, S. (1997): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Dokumentasjon og analyse*. Rapport 97/15, Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå (2001): *Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000*, NOS C 617.

Tidligere utgitt på emneområdet*Previously issued on the subject***Notater**

96/17: Vassnes, E.: Evaluering av arbeidsmarkeds-
tiltak – bruk av registerdata.

Rapporter (RAPP)

97/15: Lund, M., Landfald, Ø. og Try, S.:

Registerbasert evaluering av ordinære
arbeidsmarkedstiltak. Dokumentasjon og
analyse.

98/14: Landfald, Ø. og Bråthen, M.: Evaluering av
ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997.
Dokumentasjon og analyse.

98/20: Landfald, Ø. og Bråthen, M.: Evaluering av
ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 –
Overgang til jobb og utdanning.

1999/31: Bråthen, M. og Landfald, Ø.: Evaluering av
ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999.
Dokumentasjon og analyse av effekter på
kort og lang sikt.

2000/22: Bråthen, M. og Pedersen, T.: Evaluering av
ordinære arbeidsmarkedstiltak – Deltakere i
1999.

Økonomiske analyser (ØA)

2/2000: Bråthen, M.: Evaluering av arbeids-
markedstiltak.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter*Recent publications in the series Reports*

- 2001/6 B. Tornsjø: Utslipp til luft fra innenriks sjøfart, fiske og annen sjøtrafikk mellom norske havner. 2001. 36s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4903-1
- 2001/7 M. Sollie og I. Svendsen: En økonometrisk studie av arbeidstilbudet i Norge. 2001. 94s. 150 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4907-4
- 2001/8 E. Nørgaard: Finansiering av helse- og sosialutgifter i Norge 1990-1998. 2001. 45s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4908-2
- 2001/9 J. Epland: Barn i husholdninger med lav inntekt: Omfang, utvikling, årsaker. 2001. 43s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4925-2
- 2001/10 A. Krüger Enge: Prisindeks for tenesteytende næringer. 2001. 35s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4920-1
- 2001/11 L.H. Thingstad: Avanseundersøking for engroshandel. 2001. 63s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4919-8
- 2001/12 J. Holmøy: Pleie- og omsorgstjenester 1995-1999: Noen hovedtall basert på GERIX-data. 2001. 69s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4927-9
- 2001/13 H.M. Edvardsen: Hovedstadsområdets nasjonale rolle, del 1: Hovedstadsregionens plass i den regionale arbeidsdeling. Hvordan er næringskonsentrasjonene i regionen knyttet til næringskonsen-trasjonene i resten av landet? 2001. 39s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4928-7
- 2001/14 T. Martinsen: Energibruk i norsk industri. 2001. 78s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4929-5
- 2001/15 E. Kvingedal: Indikatorer for energibruk og utslipp til luft i industri- og energisektorene. 2001. 38s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4930-9
- 2001/16 S. Holtskog: Direkte energibruk og utslipp til luft fra transport i Norge 1994 og 1998. 2001. 49s. 150 kr. inkl. mva. ISBN 82-537-4953-8
- 2001/17 A. Finstad, G. Haakonsen, E. Kvingedal og K. Rypdal: Utslipp til luft av noen miljøgifter i Norge. Dokumentasjon av metode og resultater. 2001. 64s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4954-6
- 2001/18 T. Fæhn, J.A. Jørgensen, B. Strøm, T. Åvitsland og W. Drzwi: Effektive satser for næringsstøtte 1998. Beregninger som inkluderer skatteutgifter. 2001. 69s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4955-4
- 2001/19 A. Snellingen Bye og S. Erik Stave: Resultatkontroll jordbruk 2001. Jordbruk og miljø. 2001. 82s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4962
- 2001/20 N. Bruksås, K. Myran og L.H. Svenneby: Prisnivå på matvarer i de nordiske land, Tyskland og EU 1994-2000. 2001. 29s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4958-9
- 2001/21 Ø. Døhl og J. Larsson: Faste versus stokastiske heterogenitetskoeffisienter i ubalansert datasett ved analyse av teknologiforskjeller mellom bedrifter. 2001. 26s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-53-4961-9
- 2001/22 L. Østby: Flyktningers sekundær-flyttinger under 1990-tallet. Undertittel. 2001. 41s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4962-7
- 2001/23 B. Halvorsen, B.M. Larsen og R. Nesbakken: Fordelingseffekter av elektrisitetsavgift belyst ved ulike fordelingsbegreper. 2001. 33s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4963-5
- 2001/24 T. Løwe: Boligkonsum og husholdningsstruktur. Livsfase- og generasjonsendringer i perioden 1973-1997. 2001. 73s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4964-3
- 2001/25 T. Fæhn, J.A. Jørgensen, B. Støm og W. Drzwi: Reduserte aggregeringssjvheter i beregninger av effektive satser for næringsstøtte 1998. 2001. 52s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4968-6
- 2001/26 T.I. Tysse: Effects of Enerprise Characteristics on Early Retirement. 2001. 36s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4970-8
- 2001/27 A. Langørgen: Inntektssystemet for kommunene: Måling av utgiftsbehov og fordelingsvirkninger. 2001. 34s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4971-6